

Petersburg Journaal #23

Magazine voor bewoners en ondernemers van de Oostelijke Eilanden,
De Kadijken, Czaar Peterbuurt en het Funenpark, juni 2022

Dit is nummer 23 van het Petersburgjournaal. Met dit journaal willen stadsdeel Centrum
en woningcorporatie Stadgenoot u op de hoogte houden van alle bouwactiviteiten en
ontwikkelingen in de buurt. Het volgende nummer komt uit in september 2022.

Oosterkerk centrum van verbinding

- 2 Waar gebeurt wat?
- 3 243 appartementen erbij
- 4 Krappe planning Dijkstraat
- 4 Klankbordgroep gaat beginnen
- 6 Eilandjes Wittenburgervaart
- 7 Een beroemde eilander
- 8 Marineterrein peukenvrij
- 9 Het waardevolle groen
- 10 Hart voor de buurt
- 12 Manifest Oostenburg

Waar gebeurt wat?

1 Eilandenboulevard

Op het moment dit schrijven speelt het hoger beroep over de kapvergunning van een aantal bomen op het talud van de Eilandenboulevard. Deze zomer volgt een uitspraak.

2 Marineterrein

Op het Marineterrein komen ongeveer 800 woningen en 2300 werkplekken voor (kleinere) innovatieve bedrijven, studenten en Defensiepersoneel. Na de zomer wordt de Projectnota ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad. De ontwikkeling van het terrein start in 2024/2025.

www.marineterrein.nl/nieuws

3 Brug 2106

Amsterdam is bezig met de voorbereidingen om in het laatste kwartaal van dit jaar te starten met de aanleg van de nieuwe brug, genaamd de Zonnewende. De werkzaamheden zullen circa 6 maanden in beslag nemen. De nieuwe brug over de Oostenburgervaart zal de Willem Parelweg op Oostenburg verbinden met de Cruquiusstraat. Streven is de brug aan het einde van het eerste kwartaal van 2023 in gebruik te nemen.

4 Touwbaanpark

Dit najaar begint de inrichting van het laatste deel van het Touwbaanpark. De tuin wordt voorzien van schone grond. Aan de kant van de Wittenburgervaart en het fietspad komt een heg. Na alle werkzaamheden gaan buurtbewoners het park mede beheren.

5 Kattenburgerstraat

Het definitief ontwerp voor de Kattenburgerstraat is gereed. Eind mei zijn

de stukken ingediend bij het dagelijks bestuur van stadsdeel Centrum. In september volgt opnieuw overleg met bewoners die daarvoor uitgenodigd worden via een bewonersbrief. Begin 2023 starten de werkzaamheden en krijgt de Kattenburgerstraat een andere inrichting (30 km en versmalling).

6 Oostenburg

Op Oostenburg komen ongeveer 3000 mensen te wonen in circa 1800 woningen. Daarvan bouwt Stadgenoot ongeveer 400 sociale huurwoningen en 100 appartementen voor middeninkomens. Lees de actuele stand van zaken op www.oostenburg.nl

7 Czaar Peterstraat

Voor de herinrichting van de Czaar Peterstraat begint het opstellen van het programma van eisen en de ontwerpfase. De actuele situatie van de straat wordt in kaart gebracht. Er komen verkeersstellingen en er wordt gekeken naar de beste plek voor de tramhalte. De uitvoering start in 2026.

www.amsterdam.nl/binnenring

8 Fibonacci

De bouw van woongebouw Fibonacci is begonnen – zie pagina 3.

9 Koning William

Hub Studio's wil vanaf 2023 op de voormalige scheepswerf Koning William sociale huurstudio's bouwen, in combinatie met een jachthaven voor kleine elektrische boten.

In februari stemde een ruime meerderheid van de gemeenteraad in met een wijziging van het bestemmingsplan, wat woningbouw mogelijk maakt. Een aantal omwonenden zijn tegen dit raadsbesluit in beroep gegaan bij de Raad van State. De verwachting is dat die begin 2023 met een uitspraak komt.

10 Dijksgracht

De gemeente wil hier 70 ligplaatsen creëren (30 dekschuiten en 40 rondvaartboten) en een fiets- en voetpad.

In september start de renovatie van de eerste 70 meter kademuur. Op pagina 4/5 legt contractmanager Björn Raven uit wat er gaat gebeuren.

11 Werkzaamheden ProRail

ProRail maakt ter hoogte van de Dijksgracht-Oost een vrije kruising op het spoor. Daardoor hoeven treinen niet meer op elkaar te wachten en kunnen meer treinen het station in- en uitrijden. In juni verwijdert ProRail nog twee wissels bij de Dijksgracht. Het terrein wordt daarna besproeid met een laag zetmeel, zodat het zand niet gaat stuiven. Begin september legt de aannemer een werkweg aan langs het spoortalud op Oostenburg.

Vanaf 1 oktober 2022 gaat de aanleg van de vrije kruising echt beginnen. De werkzaamheden duren tot 2028.

www.prorail.nl/nieuws (en dan zoeken op 'Dijksgracht')

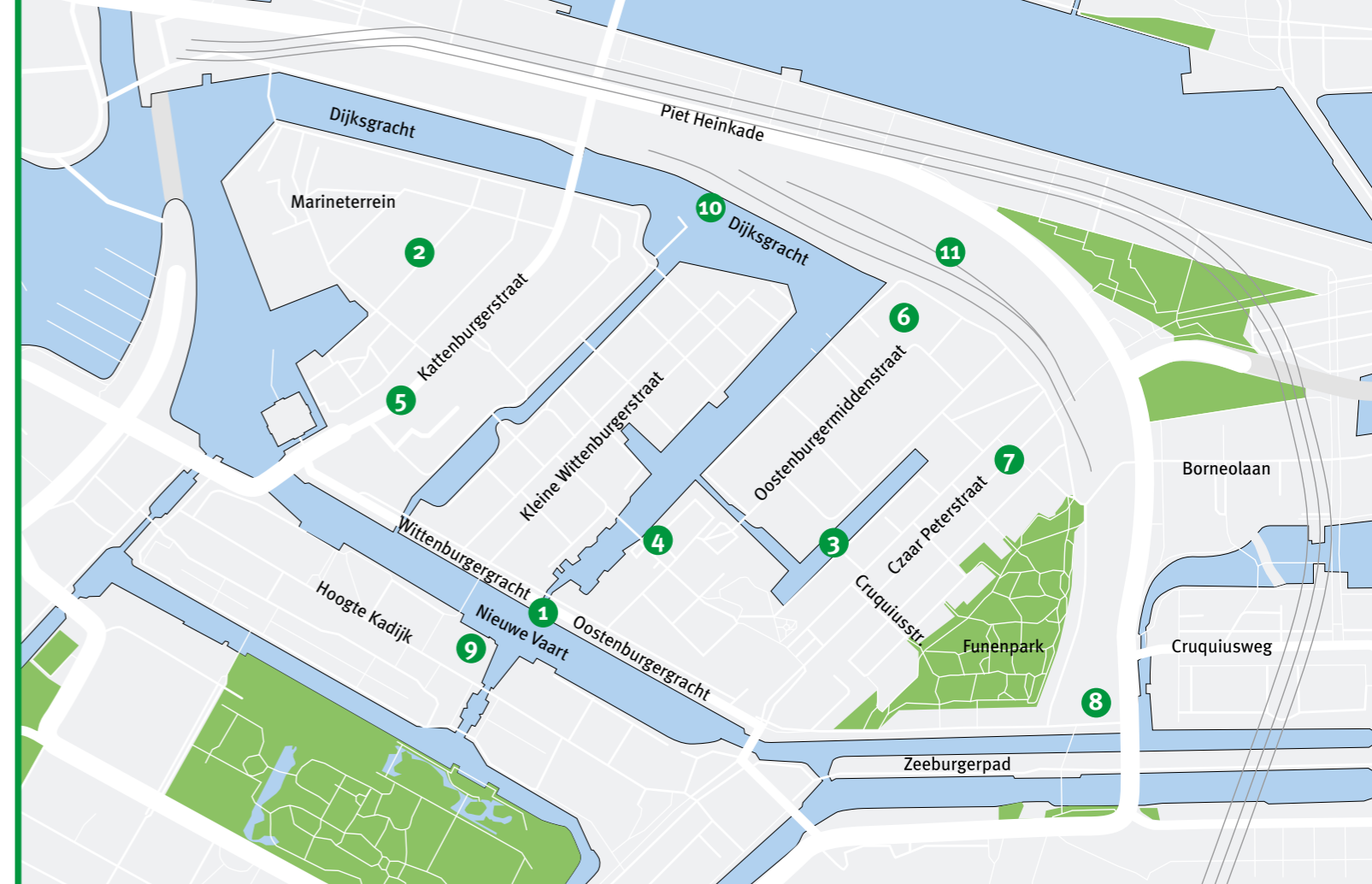
De meeste projecten zijn terug te vinden op: www.amsterdam.nl/projecten/bouw-verkeersprojecten-centrum/
Alle genoemde datums zijn onder voorbehoud.

Bezoek de Van Gendthallen!

Benieuwd naar de renovatie van de Van Gendthallen? Meldt u dan aan voor de Sneak Peak op dinsdag 28 juni (19.00-20.30 uur).

Adres: Zeemagazijnkade 3.

Mail naar info@vangendthallen.com

Fibonacci: 243 appartementen erbij

Net over de spoorlijn bij het Funenpark, op de hoek van de Cruquiuskade en de Panamalaan, is de bouw van het woongebouw "Fibonacci" van start gegaan. Op de bouwkeet hangt een bord waarop het gebouw al is te zien. Deze woontoren, met deels 18, deels 9 en deels 5 bouwlagen, bevat 243 appartementen. Het hoogste punt van het gebouw is 57 meter. Fibonacci wordt een woon- en leefconcept met

243 betaalbare huurwoningen, waarvan 20% in het sociale huursegment en 80% middenhuur. Stads, groen wonen en het stimuleren van een community-gevoel staan centraal in de ontwikkeling van Fibonacci. De oplevering van het woongebouw staat gepland in het eerste kwartaal van 2024. Wie op de hoogte wil blijven, kan zich aanmelden voor de nieuwsbrief via www.vorm.nl/fibonacci

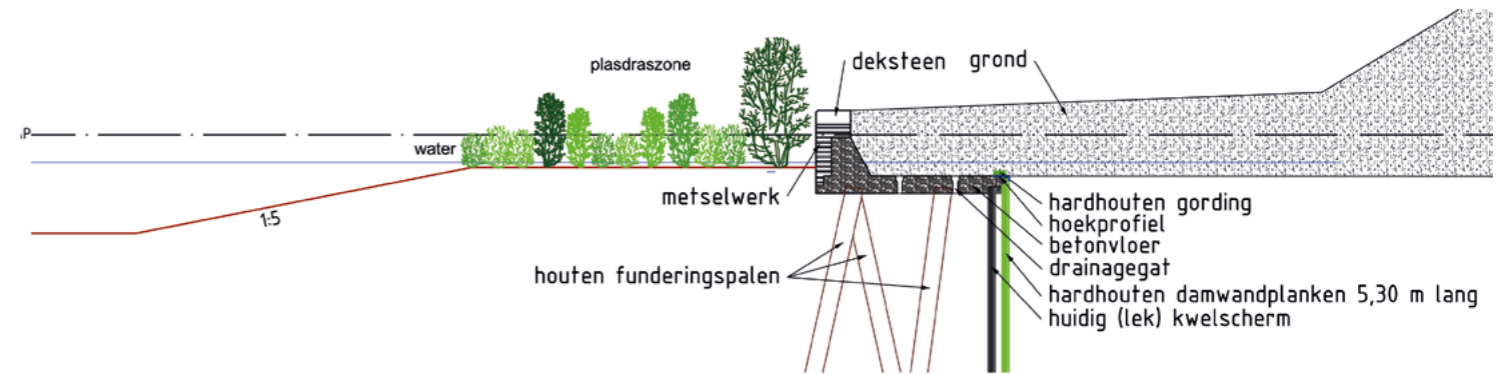
Dijksgracht wacht krappe planning

Het gaat erom spannen: als alles meezit, kan rond 1 september 2022 het eerste deel van de renovatie van de kademuur van de Dijksgracht beginnen. Op 1 oktober moeten de werkzaamheden zijn afgerond. Technisch contractmanager Björn Raven vertelt wat er gaat gebeuren.

In totaal gaat het om 520 meter kademuur. “De kademuur is circa tachtig jaar oud”, begint Björn, “en bestaat uit verschillende constructies. Blijkbaar is de muur in verschillende periodes gebouwd. Er zijn eerst houten palen geslagen, twee, drie rijen achter elkaar – dat wisselt een beetje per plek. Ze staan een beetje schuin in de grond zodat ze de krachten beter kunnen wegdragen. De schuine funderingspalen zijn door duikers in kaart gebracht. Uit proeven bleek dat de palen nog goed genoeg zijn om de kadeconstructie te houden. Op de palen is een betonnen vloer gestort. En daarop staat dan weer de kademuur.”

Kwelscherm

Aan de landzijde van de betonnen vloer zit nog een ondergronds houten ‘kwelscherm’ – en daar zit het probleem, weet Björn. “Het kwelscherm zorgt ervoor dat de grond aan de landzijde niet onder die betonnen vloer

door kan wegspoelen door ondergrondse waterstromen (kwelwater). Het probleem is dat het kwelscherm her en der kieren vertoont. Dan kan er toch zand onderdoor komen. Zouden wij dat fietspad en voetpad aanleggen, krijg je vroeg of laat kuilen in het asfalt omdat die grond eronder wegspoelt. Dat is natuurlijk zonde – vandaar dat we direct achter die houten wand een nieuwe zetten. En die bevestigen we dan weer aan de betonvloer, zodat het eigenlijk één geheel wordt. Ook scheuren en overige schade aan het metselwerk worden hersteld.”

Extra berekeningen

Het werk aan de kademuur zelf is niet heel bijzonder. “Het is vooral cosmetisch”, vervolgt Björn. “Het gaat om losliggende dekstenen die we moeten vastzetten. Maar dat is eenvoudig te doen. Wat gunstig is, is dat er nooit verkeer overheen heeft gereden. Daardoor is de kade veel minder belast geweest. We voeren nog wel extra berekeningen uit voor de aansluitingen op de Mariniersbrug en de VOC-kade. Bij de Mariniersbrug moeten we in een later stadium de kademuur met ongeveer 1 meter 65 ophogen om het hoogteverschil te overbruggen. Bij de VOC-kade is het hoogteverschil ongeveer 45 centimeter. Het kan zijn dat we op die plekken de kademuur moeten verstevigen. Daar worden nu berekeningen voor gedaan.”

Broedende vogels

“De werkzaamheden konden in mei niet doorgaan vanwege de aanwezigheid van broedende vogels. Zonder broedende vogels kunnen de werkzaamheden eind augustus/begin september beginnen. Dan hebben we ongeveer een maand voor het verwijderen

van struiken, het aanleggen van kabels en leidingen en het verbeteren van de kademuur op de eerste zeventig meter vanaf de VOC-kade. Net op tijd voordat ProRail op 1 oktober in die hoek gaat beginnen met hun werkzaamheden, die duren tot 2028. Omwonenden worden te zijner tijd hierover door ProRail geïnformeerd.” Ook nu wordt er weer een onafhankelijke ecooloog ingeschakeld voordat begonnen kan worden met de werkzaamheden. Björn: “Mocht de ecooloog broedende vogels aantreffen, dan kan het zijn dat we de werkzaamheden *niet* kunnen uitvoeren.

Plasdraszone

Na de herstelwerkzaamheden van het metselwerk komt er tussen de kademuur en

de toekomstige steigers een plasdraszone (moerasachtige strook). Björn: “In die zone storten we zand tot ongeveer tien centimeter onder het waterniveau. Daar komen allemaal waterplanten in, met ook speciale waterplanten voor de gewone dwergvleermuis.” Afgelopen maart is voor diezelfde gewone dwergvleermuis de haag langs de Marinierskade en Kattenburgerkade deels vervangen door andere struiksoorten. Langs de waterzijde is bloemrijk gras ingezaaid en ook op het spoortalud komt bloemrijk gras. Wordt vervolgd.

Klankbordgroep gaat beginnen

Vóór de zomervakantie komt de nieuwe klankbordgroep Dijksgracht-Oost voor de eerste keer bijeen. De klankbordgroep denkt mee over de toekomstige veranderingen van de Dijksgracht, adviseert over onderwerpen die voor de omgeving belangrijk zijn (bijvoorbeeld sociale veiligheid, licht en geluid) en brengt ideeën in.

Bewoners, ondernemers en andere belangstellenden uit de buurt konden zich tot donderdag 9 juni 2022 voor deze klankbordgroep aanmelden. Hiermee wil de gemeente de omgeving in het vervolg actief betrek-

ken bij de veranderingen in het gebied. De omgeving voelt zich onvoldoende gehoord bij de totstandkoming van het besluit om zeventig ligplaatsen voor dekschuiten en rondvaartboten langs de Dijksgracht aan te leggen. Dat is niet het enige wat er rondom de Dijksgracht Oost gaat veranderen. Zo komt er een fiets- en voetpad terwijl ProRail het aantal sporen terugbrengt, zodat ruimte ontstaat voor een park.

Ruimtelijke visie

De klankbordgroep is ook het gevolg van de Ruimtelijke Visie voor de Dijksgracht Oost, die het college van burgemeester en wethouders op 11 januari 2022 heeft vastge-

steld. Na gesprekken met de buurt over deze nota, is toen besloten geluidbeperkende voorwaarden te stellen aan het gebruik van de ligplaatsen en periodiek te meten; ook hebben de gesprekken ervoor gezorgd dat de vleermuisschermen en de drijvende eilanden uit het ontwerp zijn gehaald. De ruimtelijke visie is te lezen via: www.amsterdam.nl/projecten/dijksgrachtoost/

Meer weten?

Geef u dan op voor de digitale nieuwsbrief via: dijksgrachtoost@amsterdam.nl Heeft u andere vragen? Mail omgevingsmanager John-Paul Zigenhorn via hetzelfde mailadres of bel: 06-38687061.

Rietorchis (foto: Henk van Alst)

Goudknopje (foto: Tom Jongeling)

De plasdraszones krijgen een speciale beplanting, omdat het water in de Dijksgracht (licht) brak is. Ook is gekeken naar verschillende hoogtes en bloeiperiodes, zodat er langdurig over het jaar insecten worden aangetrokken. De hoofdsporten voor de plasdraszones bestaan uit: riet, zeeaster (zulte), zeebies (heen), ruwe bies, grote engelwortel, moerasmelkdistel, kleine lisdodde, wilde selderij, dodemansvinger, heemst en echt lepelblad. Mochten de omstandigheden dat toelaten, dan kan er ook aardbeiklover, rode ogentroost, goudknopje, echte koekoeksbloem en rietorchis worden geplant.

Robert, Jasper en Grootveld naar de Wittenburgervaart

Op dinsdag 19 juli 2022 is de officiële opening van drie drijvende tuinen – genaamd Robert, Jasper en Grootveld – op de Wittenburgervaart. Het winnende project van Centrum Begroot is er dan toch gekomen. Al ging het niet gemakkelijk, vertelt kunstenaar en initiatiefnemer Rob Schrama.

Het kan raar lopen: in 2019 kreeg het idee voor de drijvende tuinen de meeste likes van bewoners én 50.000 euro van de gemeente om het uit te voeren. Niet veel later veranderde dat in een dwangsom van 50.000 euro als het plan werd uitgevoerd.

Wat was er aan de hand?

“WaterNet had het plan afgekeurd om twee redenen”, legt Rob uit. “Ze hadden bezwaar tegen het piepschuim, omdat het biologisch

niet afbreekbaar is. Dat wisten wij natuurlijk ook wel. Waar het om gaat, is dat je het piepschuim zodanig inpakt, dat het NIET in aanraking met de natuur kan komen. Zonder piepschuim kan zo’n eiland eigenlijk niet drijven. Het bestaat voor 98% uit lucht heeft dus een enorm draagvermogen. Op filmpjes lieten we zien dat de watertuintjes die momenteel in het water lagen, óók piepschuim gebruiken.

Het andere bezwaar was dat de eilandjes

het zonlicht wegnamen, waardoor eronder niets kan groeien. Ze zeiden: jullie moeten niet alleen voor een vegetatie boven water zorgen, maar ook onder water. Hoe, moesten we zelf uitzoeken. Zij wisten het zelf ook niet. We kwamen toen niet verder.”

Hoe hebben jullie dat opgelost?

“Na een reeks experimenten met allerlei technieken, ontdekte onze tuinarchitect, Sjarifah Meijerman-Effendi, een manier om het onderwatermilieu te verbeteren. Zij geeft workshops ‘wilgentenen vlechten’. In plaats van wilgenmanden, kan je dat ook doen in de vorm van een wilgendruppel. Daar zet je een pot in met een waterplant, en die kan je onder water tussen die drijvende tuinen hangen. Interessant is te onderzoeken welke waterplanten het beste groeien op verschillende dieptes, van vijftig centimeter tot anderhalve meter. Het kan ook weer niet te diep, want de plantjes hebben licht nodig.”

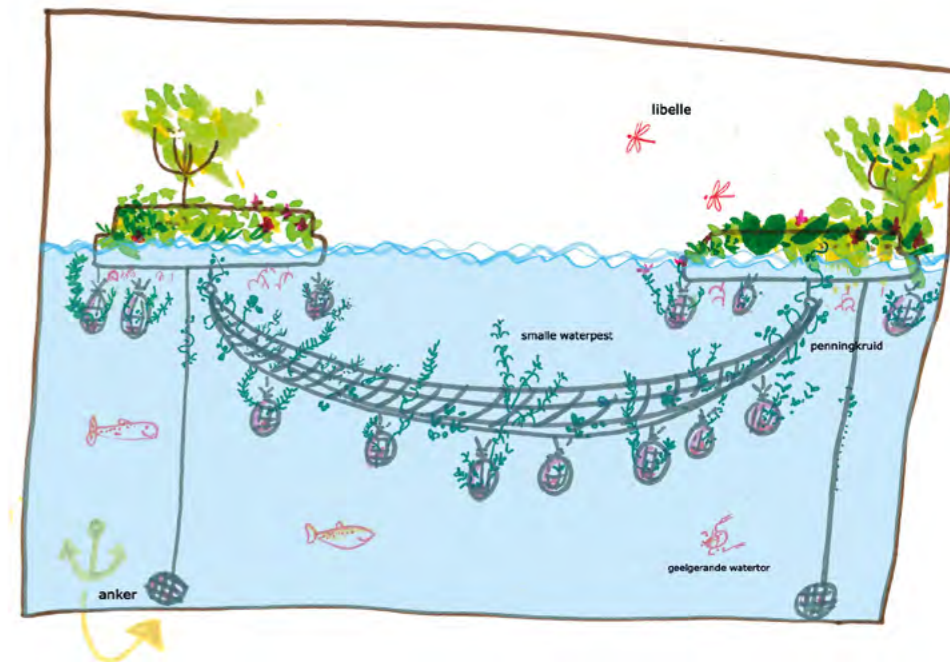
Hoe reageerde WaterNet?

“We presenteerden dat op 21 september 2021. WaterNet zei meteen: goed idee! Zij

wilden dit de komende vijf jaar onderzoeken en het hele onderzoek ook betalen. Monitoren welke planten wel en niet werken. Want als het in de Wittenburgergracht lukt, kan het ook in andere grachten van Amsterdam. Op dit moment helpen sommige woonbootbewoners al mee door die wilgendruppels met plantjes aan de reling te hangen. Het onderzoek betekent dat wij in ieder geval voor vijf jaar een vergunning krijgen. En WaterNet is er blij mee.”

Was je verrast door die omslag?

“Ja. Maar vergeet niet: het was coronatijd. Alle contact met de gemeente en WaterNet verliep via een onlineverbinding. Met ambtenaren aan de ene kant en mensen van ons aan de andere kant achter de computer. Alles moest binnen een uur besproken worden. Ja, en WaterNet, die zei eigenlijk meteen ‘njet’. We zaten als een soort vijanden tegenover elkaar, leek wel. Maar toen we op een gegeven ogenblik wél de mogelijkheid kregen om met de mensen van WaterNet en de gemeente aan tafel te zitten, en we elkaar écht konden zien, veranderde dat. We zijn allemaal voorstander van het beter milieu. Het werd eigenlijk meteen duidelijk dat we open

stonden voor elkaar. Na afloop hebben we elkaar omhelsd!”

Ben je nu opgelucht?

“Zeker!” lacht Rob. “De dwangsom is van de baan en de vergunningen zijn binnen. Maar ik heb er meerdere keren wakker van gelegen. Nu is het bijna klaar. Het planten is in volle gang en gaat hartstikke goed. De bedoeling is dat de tuinen er het hele jaar door

fleurig en kleurrijk uitzien. Bij de opening op 19 juli willen we zoveel mogelijk bloemen en planten tegelijk in bloei laten staan. 19 juli 2022 is het gaste geboortjaar van Robert Jasper Grootveld. We kijken alvast uit naar een mooi eindresultaat en een mooie opening.”

www.vlottenbouwen.nu

Robert Jasper Grootveld bij de opening op 24 mei 1971 van het eerste handelscentrum voor hennepplantjes op een woonschip aan de Wittenburgergracht. Foto: ANP.

Robert Jasper Grootveld, een beroemde eilander

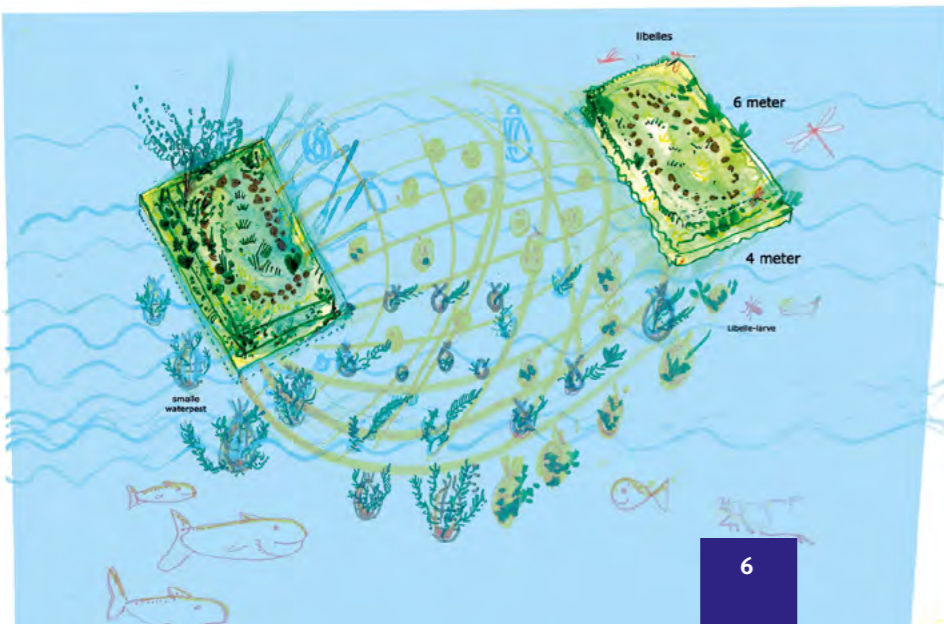
De Amsterdamse kunstenaar en anti-rookmagiër Robert Jasper Grootveld (19 juli 1932-26 februari 2009) was een bekende figuur op de Oostelijke Eilanden. Hij woonde op de Hoogte Kadijk en was vaak te vinden bij Kees Hoeke in zijn woonboot op de Nieuwe Vaart. Vanaf 1964 zorgde Grootveld voor opschud-

ding in Amsterdam door op het Spui zijn *happenings* te houden. Dan danste hij vreemd uitgedost rond *Het Lieverdje* – een standbeeld gefinancierd door een sigarettentabrikant – in een wolk van sigarettenuitdampingen, terwijl hij allerlei bezweringsriepen deed die door het publiek werden overgenomen.

De *happenings* sloegen enorm aan bij de internationale pers en jongeren over de hele wereld.

In de jaren zeventig verkocht Grootveld 15.000 wietplantjes vanaf de woonboot van Kees Hoeke. “Vooral jonge mensen gingen erheen”, herinnert Rob Schrama. “Er toerde een *Magic Bus* langs de Nieuwe Vaart omdat daar die wietplantjes te koop waren. Zo kwam Amsterdam nog meer in het nieuws en werd het zo langzamerhand het magisch centrum van de wereld. Maar dus ook van de Oostelijke Eilanden.”

Grootveld zag dat er ontzettend veel piepschuim in de grachten dreef. Rob: “Hij ontdekte dat je piepschuim aan elkaar kon knopen en er vlotten mee kon bouwen. En met wat aarde, je er zelfs gewassen op kan telen. Water stijgt omhoog in die blokken piepschuim, dus die tuinen zijn dus altijd vochtig. Je hoeft ze dus eigenlijk niet te besproeien.” De nieuwe eilandjes in de Wittenburgervaart komen schuin tegenover De Bandenboot te liggen; een andere erfenis van Robert Jasper Grootveld.

Marineterrein peukenvrij

Dit jaar gaat het Marineterrein in samenwerking met het bedrijf Peukensee de strijd aan met los slingerende peuken. Het streven is een sigarettenfiltervrij terrein en een schone Voorwerf.

Wie de ochtend na een drukke zomerse dag een rondje over het Marineterrein wandelt, zal het niet ontgaan: de groene Voorwerf ligt dan bezaaid met in het gras uitgedrukte sigarettenpeuken. Niet alleen onsmakelijk, maar ook slecht voor het milieu, want sigarettenfilters zijn een bron van microplastic. Maar liefst 95% van de peuk bestaat uit een kunststof (cellulose acetaat) dat niet biologisch afbreekbaar is. Het duurt twaalf tot vijftien jaar voordat een peuk uiteenvalt in kleine deeltjes die met het blote oog niet waar te nemen zijn. Vogels en vissen denken dat een peuk voedsel is. Ze eten het op en stikken erin, raken verstopt of worden vergiftigd. De peuk is dus een groot probleem; tijd voor een aanpak!

Peukenpalen

Begin april plaatste Peukensee acht zogeheten peukenpalen, zes op de Voorwerf en twee aan de overkant van de Binnenhaven. Er is dus altijd een peukenpaal dichtbij om een sigaret in uit te maken. Teksten op de palen zorgen voor bewustwording bij rokers. Als de peukenpalen vol zijn, worden ze geleegd in een retourbox. De inhoud hiervan wordt 'schoongemaakt' door Peukensee zodat het gerecycled kan worden.

Zakasbakken en opschoonacties

Daarnaast worden er op warme dagen zakasbakken uitgedeeld. Deze buisjes van gerecycled plastic maken het nog makkelijker om filters netjes op te ruimen. Een volle asbak kan uiteraard geleegd worden in een peukenpaal. En om het echt goed aan te pakken, houdt Peukensee gedurende de zomer drie opschoonacties. Een team van zelfbenoemde peukenmeiden en -jongens struint tijdens deze acties het Marineterrein af om alle filters van de grond te rapen.

De samenwerking met Peukensee is onderdeel van een breder initiatief om zwerfafval op het Marineterrein aan te pakken. De komende zomer zullen er op het Marineterrein allerlei experimenten plaatsvinden gericht op bewustwording van de zwerfafvalproblematiek in de stad en het oplossen ervan.

www.marineterrein.nl

Het waardevolle groen

De toegenomen drukte op het Marineterrein is mede te danken aan de parkachtige omgeving met veel verschillende bomen. Alleen al op de Voorwerf staan 19 soorten bomen, in totaal 68 exemplaren. "Er zitten echte blikvangers tussen", weet Hanneke, "zoals de prachtige, oude plataan tegenover Pension Homeland en de grote Canadese populier op het veld. Echt heel bijzonder vind ik de amberboom, die vuurrood wordt in de herfst. De verkleuring is spectaculair! En de vruchten zien eruit als een soort kerstversiering."

Zorgenkindjes

Langs gebouw 003 (dat grenst aan de Kattenburgerstraat) staan 23 goudenregens. 'Zorgenkindjes' vindt Hanneke. "De laatste twee jaar zijn er veel omgevallen. Ze zijn niet meer piepjong en de boomspiegel, de niet betegelde grond rondom de stam, is te krap. Dat ze zijn omgevallen, komt waarschijnlijk door de droge zomer van 2018. Het leek toen de Sahara wel! Het deed gewoon pijn aan mijn hart." Sproeien met grachtenwater tijdens droge periodes zou ideaal zijn, maar voor het merendeel van de planten en bomen is dat water te zout. Hanneke: "We hebben een testvak met planten die beter bestand zijn tegen brak water. Bijvoorbeeld planten die aan zee groeien en ziltige neerslag kunnen hebben. Of beplanting langs provinciale wegen waar gepekeld wordt en daar goed tegen kunnen."

Respectvol

De afgelopen zeven jaar is het Marineterrein absoluut kleurrijker geworden, concludeert Hanneke. "Er is meer biodiversiteit en meer groen. Zo is een dak helemaal beplant en is veel bestrating door

"Toen ik hier begon in 2015, was het park vooral plantsoenengroen", zegt Hanneke Marseille, hovenier op het Marineterrein. "Het was mooi, maar niet zo kleurrijk als nu. Minder bloemen. Ik wilde toen iets romantisch maken, met veel meer kleur. Maar ik heb me niet gerealiseerd dat het zó druk zou worden."

Blikvanger: de grote Canadese populier

groen vervangen – in dat opzicht denk ik dat bomen het hier beter krijgen.

Ik heb ook de bloemenborder ontworpen met sieruien, vrouwenmantel en het paarse kattenkruid, waar heel veel insecten op afkomen. Voor hen is het hier één groot restaurant. In de zomer zul je zien dat het koninginnenkruid twee meter hoog wordt. De bloemenborder wordt afgeschermd door een ligusterhaag, die weer belangrijk is voor de vlinders. Rupsen halen hier de eerste voeding vandaan. De haag dient ook als bescherming: er zijn toch mensen die er dwars doorheen banjeren, helaas. Niet iedereen gaat respectvol om met het groen. Mensen komen met tassen vol spullen, flessen wijn, fris, eten, maar laten vaak de troep na afloop liggen. Dit park is waardevol. Wees er zuinig op."

Uil

Er komen in de toekomst nog bomen en planten bij. Welke precies, is nog even de vraag. "Alles wat zin heeft voor vogels en insecten", vat Hanneke samen. "Bij het entreepleintje hebben we hoogstam kersenbomen geplant. Nu is het een kwestie van geduld. Een boom groeit gewoon langzaam. 'Boompje groot, plantertje dood', luidt het gezegde. Maar als de kersenbomen zijn volgroeit, kunnen vogels er wel bij en wij niet. Zo wordt het steeds groener, voedzamer en veiliger voor ze. Wie weet komt die uil, zoals in het Vondelpark. Dat is echt een droom. Je hoort met regelmaat al wel een specht en net zag ik nog een kwikstaartje. En onlangs zag ik hier voor het eerst een groep puttertjes vliegen. Volgens mij is dat wel bijzonder."

Naar aanleiding van de schietincidenten op de Oostelijke Eilanden, waarbij de 17-jarige Mohammed Bouchikhi in 2018 het leven liet, bleek er veel behoefte aan verbinding. Dit zette de drie – nog onafhankelijk van elkaar – in beweging. Zo kookte Atef (samen met Fatima Lalouch) een half jaar lang elke dag voor de ouders en kinderen die in De Witte Boei bijeenkwamen om het leed te verwerken.

“Na die vreselijke moord wilde ik ook in onze buurt gaan helpen”, vult Marlou aan. “Tegelijk ben ik gaan kijken wat hier allemaal is aan overleg. Veel organisaties deden hun best, maar ieder op een eigen manier. Er was weinig samenwerking, maar die wens was er wel.” Mirjam, predikant en voorzitter van de Stichting Samenbindende Projecten Zaanstreek, was ondertussen gevraagd de verbinding met de buurt vanuit de Oosterkerk vorm te geven. “Ik begon met een klein buurtonderzoekje hoe de Oosterkerk kon aansluiten bij de behoefte van de buurt”, vertelt ze. “En door die buurtinterviews kwam ik mensen tegen die al aan het verbinden waren, zoals Marlou en Atef. Zo ontstond een mooi team, die zich nu ook inzet om de samenwerking tussen verschillende organisaties echt van de grond te krijgen.

Hartenkreten

Inmiddels is het Huis van Verbinding een onafhankelijke stichting, niet gekoppeld aan een religie en open voor iedereen. “We zijn gestart met zeven buurtbewoners”, vervolgt Mirjam. “Inmiddels is die groep uitgegroeid tot een grote kring van vrijwilligers die allemaal meehelpten om buurtbewoners te verbinden. We doen dat met projecten op het gebied van kunst, cultuur, talentontwikkeling en door het leven te vieren en te delen. Ook tijdens corona hebben we van alles georganiseerd. Zoals de Lichtjestocht in november, waarbij dierbaren worden herdacht met een wandeling over alle Oostelijke Eilanden. We hebben op het plein gestaan met lichtjes en hartenkreten, ontmoetingen gecreëerd, een buurtkeuken en een vrijheidsmaaltijd georganiseerd.”

Foto: Marlou Avontuur

Het interview met buurtbewoners Atef Abdalla en Marlou Avontuur en projectleider Mirjam Sloots vindt plaats in de Oosterkerk, kort na het succesvolle Meifeest ‘Lente en Talentenmarkt’ van 15 mei. Samen met nog negen andere buurtbewoners vormen zij het organisatie team ‘Hart voor de Buurt’ van het Huis van Verbinding. Over de weg ernaar toe en verder.

Vrouwenhuis

Ook het Vrouwenhuis maakt deel uit van het Huis van Verbinding. Een initiatief waarmee Marlou al was begonnen. “Belangrijk is om contact te houden met moeders van jongeren die in de problemen zijn of veroorzaken”, zegt Marlou. “Bij dreiging zijn we *connected* met andere vrouwen netwerken in Amsterdam. Het werkt als een ondergrondse tamtam zonder bureaucratische regels.”

Mirjam: “Marlou was op zoek naar een vaste plek waar vrouwen konden samenkomen – dat werd de Oosterkerk. We komen bij elkaar

om verhalen te horen, te kijken waar zorgen liggen en samen mooie dingen te doen, zoals dansen en workshops. Als je samen bent, ga je vanzelf dingen uitwisselen. Zo ontstaat een buurvrouwen netwerk. Dat is veel minder zwaar dan wanneer je zegt: je signaleert een probleem en gaat daarover praten. Dat is een hele andere dialoogvorm.”

Seizoensmarkt

Op de seizoensmarkt van 19 juni kwam eigenlijk alles samen. Het idee voor een markt had Atef al veel eerder. “In veel steden in andere landen heb je elke zondag een markt”, zegt hij. “Madrid, Lissabon, Dubai. Overall in Egypte is een zondagsmarkt. Waarom hier niet? Die Eilandenboulevard is zo mooi geworden en dan een lange markt over de hele boulevard! Ik zou ook liefst de naam van de straat veranderen. Niet Kattenburg, Wittenburg en Oostenburg, maar Eilandenboulevard. Het zou één naam moeten krijgen.”

“Het mooie van een seizoensmarkt is dat je mensen van verschillende achtergronden samenbrengt”, vult Mirjam aan. “Een markt waarin iedereen het beste van zichzelf geeft. Dat kan met een optreden, spullen verkopen, eten maken, kunst, creativiteit, muziek. Alles wat kan verbinden. Dan ontstaat ontmoeting vanzelf. Alleen konden we er vanwege corona nog niet mee beginnen. Voor het meifeest en de talentenmarkt van 15 mei hadden we te weinig tijd om de vergunning aan te vragen. Maar omdat je in de Oosterkerk geen vergunning nodig hebt, besloten we het daar te doen.”

“We hebben het in tien dagen gedaan”, licht Marlou toe. “Echt niet normaal! Veel *last minute* dingen, maar dat geeft ook weer energie. Omdat we iets doen wat nodig en belangrijk is. Zo voelt het voor mij.

Hart voor de buurt

V.l.n.r.: Mirjam, Atef en Marlou

En het resultaat was overweldigend!” Trots laat ze een serie foto’s zien die ze heeft gemaakt.

“Het is niet één roze wolk”, relativeert Mirjam. “Je moet de subsidies maar weer zien te regelen. Maar we hebben goed contact met gebiedsmakelaar Danny Konings. Hij ziet goed het belang in van wat we hier aan het doen zijn.”

Verbouwing en verduurzaming

Met de seizoensmarkten is het verbinden nog niet klaar. Het Huis van Verbinding blijft projecten organiseren voor specifieke doelgroepen. Voor de komende tijd zijn dat jongeren, die op het gebied van talentontwikkeling betrokken worden, alleenstaanden – zoals zoveel bewoners op de Oostelijke Eilanden – mensen met een beperking en nieuwe bewoners. Die laatste groep willen we graag in contact brengen met oude bewoners.

“Onze missie is juist om *iedereen* te verbinden en we richten ons op doelgroepen bij wie we signaleren dat zij die behoefte hebben”, verduidelijkt Marlou. “Daar is deze kerk een mooie plek voor.”

Stadsherstel Amsterdam, eigenaar van de Oosterkerk, is bezig met een haalbaarheidsonderzoek zodat de kerk in 2023 verbouwd en verduurzaamd kan worden. Tot die tijd worden er tal van culturele activiteiten georganiseerd door diverse huurders en Stadsherstel. Mirjam: “Het Huis van Verbinding is op zoek naar een tijdelijke locatie op de eilanden, zodat we tijdens zo’n verbouwing gewoon door kunnen gaan. Wij geloven er alle drie in, dat het kan! De energie is er.”

De volgende seizoensmarkten op de Eilandenboulevard (van het Kattenburgerplein tot aan de Czaar Peterstraat vinden plaats op de zondagen 4 september en 11 december.

Foto: Marlou Avontuur

Manifest Oostenburg: meer dan alleen steen

Oostenburg moet een wijk worden die ruimte biedt aan ieders leefstijl en behoeften, en voor iedereen open en toegankelijk is. Met deze ambitieuze doelstelling ondertekenden twaalf organisaties op 9 mei 2022 een 'sociaal manifest' zodat deze wens ook werkelijkheid wordt.

Van links naar rechts: Jaap Wessels (VORM), Helma Bruls (Bouwinvest), Marius Ernsting (Stichting Bob Helpt & Stichting Over de Brug), Joram Buitenhuis (Inntel Hotels), Karlijn de Kruij (Stadgenoot), Linda Roggeband (AHAM Vastgoed), Ilse Griek (Stadsdeel Centrum), Onno Hoff (Syntrus Achmea Real Estate & Finance)

Initiatiefnemers van het sociaal manifest zijn de gemeente Amsterdam, woningcorporatie Stadgenoot en Syntrus Achmea Real Estate & Finance, een grote verhuurder op Oostenburg. Stadgenoot zelf verhuurt er zo'n 500 woningen. Op Oostenburg komen in totaal 1.800 woningen, waarvan 20 procent sociale huur en 6 procent middensegment. De rest is vrijesector huur en koop.

Het sociaal manifest bestaat uit de volgende vijf ambities.

Ambitie 1: Kansen om mee te doen

Oostenburg moet een bruisende wijk voor iedereen. Door de openbare ruimte en (deels) de gebouwen een culturele, sportieve en educatieve invulling te geven, krijgt talent een kans. Er komen laagdrempelige stage-, leer- en werkplekken op het gebied van beheer en onderhoud, zorg aan huis en andere dienstverlenende beroepen.

Ambitie 2: Kansen voor ondernemers

Op Oostenburg gaat de voorkeur uit naar ondernemers die ambacht hoog in het vaandel hebben staan, naar pop-ups en sociale ondernemers. Bij gelijke geschiktheid hebben

dergelijke huurders voorrang. Ondernemers worden geholpen bij het oprichten van een ondernemersvereniging.

Ambitie 3: Contact hebben & houden

Beter een goede buur dan een verre vriend! Belangrijk is elkaar leren kennen en ontmoeten. Daarom wordt goed gekeken welke ruimte aan wie ter beschikking wordt gesteld, en onder welke voorwaarden.

Ambitie 4: Een topconditie voor Oostenburg

De ondertekenaars hebben afgesproken het gebied schoon, heel en veilig te houden, inclusief de gebouwen en de directe omgeving. Een gebied in topconditie dat bijdraagt aan (toevallige) ontmoetingen en dat voor iedereen toegankelijk is. Aan bod komt ook de inrichting van de buitenruimte, waaronder voldoende groen, verlichting en straatmeubilair.

Ambitie 5: Slimme financiering

Waar mogelijk, worden financiële middelen gezamenlijk ingezet.

De volledige tekst van het manifest is te lezen op www.bobhelpt.me

Vragen, opmerkingen?

Heeft u vragen, suggesties of opmerkingen naar aanleiding van dit journal? Neem dan contact op met Danny Konings, gebiedsmakelaar Centrum Oost via Danny.konings@amsterdam.nl of 06-1853 1440. Of mail naar: communicatie@centrum.amsterdam.nl (onder vermelding van Petersburgjournal).

Colofon

Het Petersburgjournal is een uitgave van stadsdeel Centrum met medewerking van woningcorporatie Stadgenoot. Dit journal is ook te zien op: www.buurtorganisatie1018.nl

Eindredactie Arnold Korporaal
Fotografie Jos Heijnen (tenzij anders vermeld)
Ontwerp Van Alst grafisch ontwerp, Amsterdam
Druk RaddraaierSSP, Amsterdam
Oplage 9.300

Deze uitgave is gedrukt op FSC papier, chloorvrij gebleekt en bedrukt met plantaardig inkten op een alcoholvrije drukpers. Aan de inhoud van het Petersburgjournal kunnen geen rechten worden ontleend.

× Gemeente
× Amsterdam
×

Stadgenoot